

Het UMCG krijgt de eerste protonenbestraler van Nederland.

Eerste protonenbestraler in gebruik in UMCG

AREND VAN WIJNGAARDEN

GRONINGEN Het UMCG opent binnenkort een gloednieuw gebouw met daarin de eerste protonenbestraler van Nederland. Vijf vragen over deze nieuwe medische techniek.

Wat is protonenbestraling?

Een voor Nederland nieuwe vorm van bestraling tegen kanker. De huidige methode is bestraling met fotonen, elektromagnetische energiegolven, en wordt radiotherapie genoemd. Bestraling met protonen, positief geladen deeltjes, kan veel nauwkeuriger waardoor minder gezond weefsel rond de tumor wordt geraakt.

Is het UMCG de eerste met deze techniek in Nederland?

Nee, in Delft is net zo'n centrum in aanbouw. Het centrum in Groningen is wel net iets eerder klaar om de eerste patiënten te ontvangen, begin volgend jaar. Er is ook een plan voor zo'n bestraler in Maastricht en de minister heeft toestemming gegeven voor een vierde bestraler. Die zou in Amsterdam komen maar de ziekenhuizen daar hebben de bouw voorlopig op de lange baan geschoven.

Wie komt er voor de behandeling in aanmerking?

Om te beginnen maximaal zeshonderd patiënten per jaar in Groningen en 2200 in heel Nederland. Alleen patiënten waarbij is aangetoond dat protonenbestraling voordeel biedt boven de oude techniek met fotonen. Dat zijn naar verwachting vooral kinderen met kanker en volwassenen met schedelbasistumo-

ren en oogtumoren. Mogelijk biedt het ook voordelen bij vormen van borstkanker, prostaatkanker, hoofdhalshkanker, slokdarmkanker en longkanker.

Zijn er ook nadelen?

De kosten, want de behandeling is nu nog twee keer zo duur dan normale bestraling, zo'n dertigduizend tegen vijftienduizend euro per behandeling. Hoewel de minister van Volksgezondheid een vergunning voor vier protonenbestralers in Nederland verleende, wilden de zorgverzekeraars maar één zo'n bestraler toelaten omdat het een te dure techniek zou zijn die zichzelf nog niet bewezen had. Daar dacht het UMCG alleen anders over. De bouwkosten van zo'n 70 miljoen euro komen dus eerst voor risico van het UMCG zelf, met leningen van diverse partijen zoals onder meer de provincie Groningen.

Wordt het dan wel vergoed door de zorgverzekering en stijgt de premie daardoor?

Ja, zorgverzekeraars zijn verplicht het te vergoeden uit de basisverzekering, heeft het Zorginstituut Nederland besloten. De behandelend arts moet dan wel volgens een bepaald protocol hebben aangetoond dat protonenbestraling echt noodzakelijk is. De twee protonenbestralers samen gaan bij een maximaal aantal patiënten een premiestijging van 1,25 euro per jaar betekenen per verzekerde, heeft het UMCG uitgerekend. Dat is 10 cent per maand. Daar staat tegenover dat genezing van kanker met minder bijwerkingen de maatschappij ook weer veel kosten kan besparen.